

De ervaringen met ‘doen
alsof’ van volwassenen met
ASS en NT-partners

Een kwalitatief onderzoek naar Dramatherapie

Rik Koot | rik.koot@zuyd.nl

A decorative header consisting of seven white-outlined squares of varying sizes and positions, arranged in a sparse, horizontal pattern across the top of the slide.

Presentatie

- Introductie
 - Methode
 - Resultaten
 - Discussie
-
- A decorative element consisting of two white-outlined squares of different sizes, positioned to the left of the main text area.
-
- A single white-outlined square, positioned to the left of the main text area.
-
- A single white-outlined square, positioned to the left of the main text area.
-
- A single white-outlined square, positioned to the left of the main text area.
-
- A single white-outlined square, positioned to the left of the main text area.
-
- A single white-outlined square, positioned to the right of the main text area.
-
- A single white-outlined square, positioned to the left of the main text area.
-
- A single white-outlined square, positioned to the left of the main text area.

Introductie

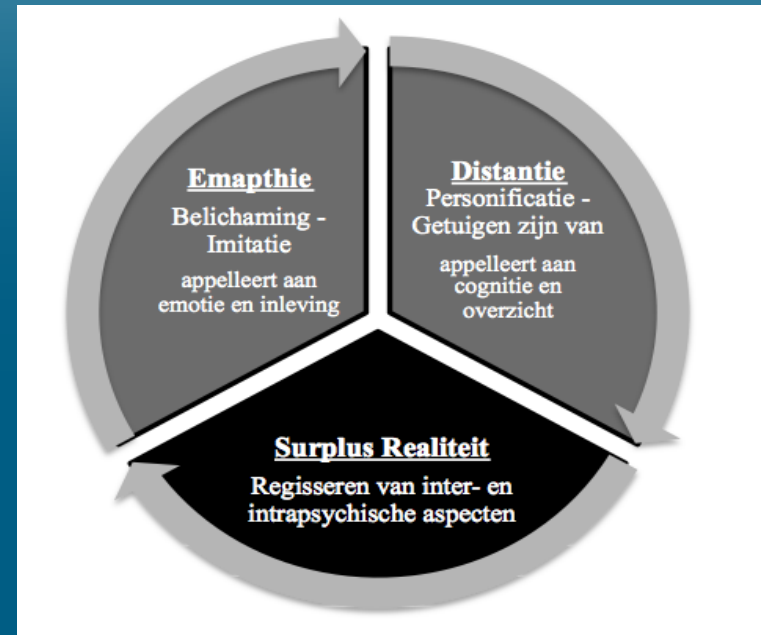
- Volwassenen met Autisme Spectrum Stoornis en Neuro-typische volwassenen hebben een verschil in **informatieverwerking** (Aston, 2008, 2009; Jansen, Versteijne & Johnson, 2013; Vermeulen, 2005; Vuijk, 2014)
- Literatuurstudie naar ASS, relatieproblematiek ASS en NT, behandelingen relatieproblematiek
- Dramatherapie bij relatieproblematiek van partner ASS en NT

Een onbekend gebied

Introductie

- Dramatherapie bij kinderen en adolescenten ASS (Chasen, 2011; Dynner 2012; Lewis & Banerjee, 2013; Oberg, 2012; Pimpas 2013)
- Onderzoeken naar effect maar niet naar het medium
- Theoretiseren van het medium versus Analoge Proces Model (Smeijsters, 2014)
- Literatuur van Dramatherapie en Psychodrama (Blatner, 2000; Jones, 2000; Koot 2011, 2014; Smeijsters 2014)

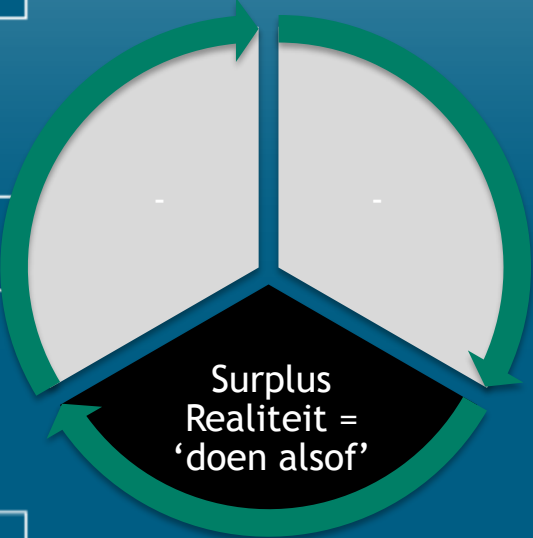
Introductie

- Probleemstelling | werking van het medium is onvoldoende bekend
- Vraagstelling |

1. Hoe ervaren volwassenen met ASS en NT-partners het 'doen alsof' als therapeutisch element binnen Dramatherapie in de behandelcontext van relatietherapie?

1.1. Welke bijdrage ervaren volwassenen met ASS en NT-partners bij het 'doen alsof' van Dramatherapie in het dagelijks leven?

- Doelstelling | verdiepende reflectie naar werking van het medium

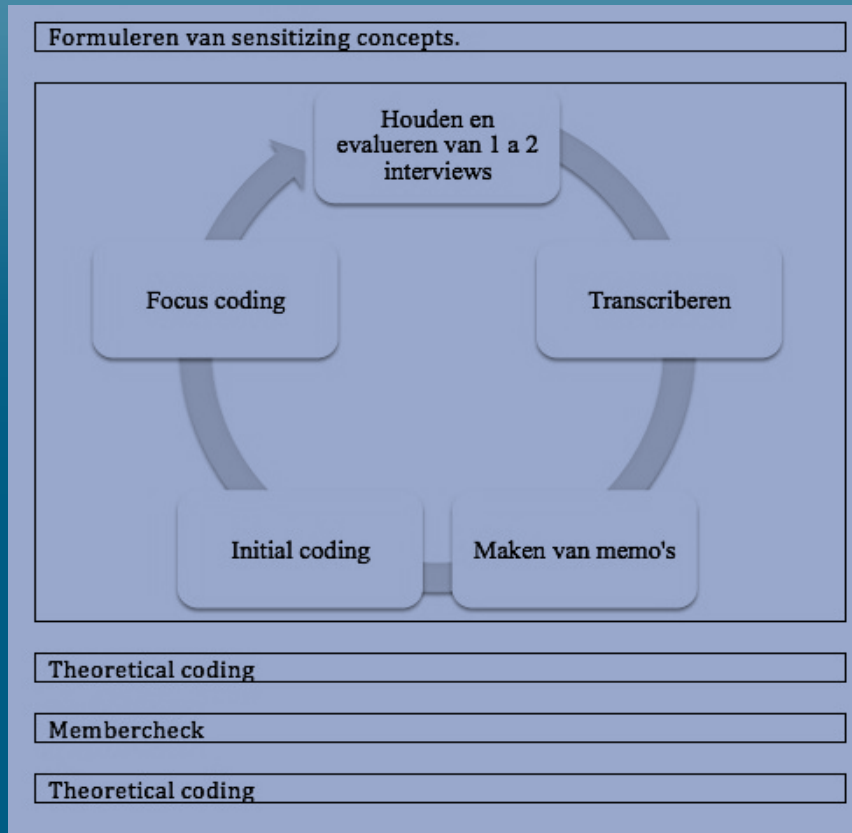
Surplus
Realiteit =
'doen alsof'

Methode

- Type onderzoek | kwalitatief onderzoek
- Onderzoeksdesign | Grounded Theory (De Boer & Smaling, 2011)
- Methodologie | Charmaz (Charmaz, 2011; Boeije, 2014)
- Participanten | ASS- en NT-partners afkomstig van echtparengroep ‘Samen Sterk’ van Centrum Autisme van de GGzE (N=9)
- Selectie | purposive sampling
- Dataverzameling | semigestructureerde interviews

Methode

- Verschillende maatregelen voor objectiviteit, betrouwbaarheid, validiteit en ethische overwegingen
- Data-analyse

Resultaten

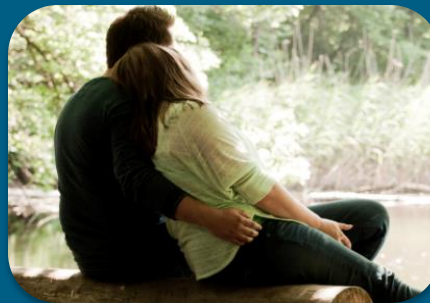
Relatieproblematiek

Horen over
Dramatherapie en
vervolgens doen

Ervaringen met 'doen
alsof'

De bijdrage van
'doen alsof'

Resultaten

- Relatieproblematiek | gerelateerd aan communicatie

- Horen van Dramatherapie en vervolgen gaan doen

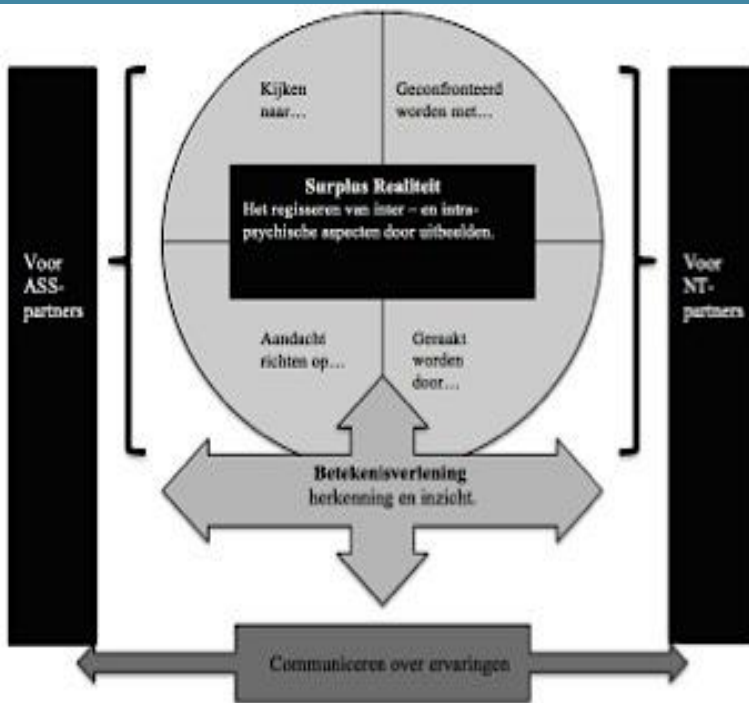
Resultaten

“Het is bij mij toch weer iets zien, komt sneller binnen dan praten.” (ASS-partner)

“Maar op het moment dat je daar zo een beeld bij zet dan... Ik word er weer emotioneel van” (NT-partner)

“Dus ja, ervaring is, wat je ervaart. Daar ga je op een gegeven moment betekenis aan geven” (ASS-partner)

“Nou ja, dan ga je nadenken over situaties; hoe je het gedaan hebt? Wat je gedaan hebt en waarom dan? (ASS-partner)

Resultaten

“Maar ja, ik heb ook natuurlijk gewoon wat aan de theorie gehad natuurlijk” (NT-partner)

“De communicatie is beter geworden... Dat we meer rust hebben voor elkaar en meer aandacht.” (ASS-partner)

“Dat jarenlang praten [in gesprekstherapie]. Ja, daar zijn we nooit zover gekomen. Dat zit wel echt in die, euhm, doordat je inderdaad de dingen ondergaat en ervaart en ziet.” (NT-partner)

- De bijdrage van ‘doen alsof’

Discussie

- Biedt aanwijzingen voor verschillen en overeenkomsten over werking van het medium bij ASS- en NT-partners
 - Roept vragen op over het Analoge Proces Model (Smeijsters, 2014)
 - Beperkingen onderzoek | dubbelrol onderzoeker, toegankelijkheid herinneringen tijdens interview, beperkt aantal participanten
 - Kracht onderzoek | mogelijkheid voor vergelijking ASS en NT, vanuit perspectief van de cliënt, aanvulling op mediumtheorie
-
-
-

Referenties

- Aston, M.C. (2008). *Als je partner Asperger-syndroom heeft: een praktische gids met relatieadvies* (R van der Weij & S Wagenaar-Hallum, vert.). Amsterdam: Nieuwezijds. (oorspronkelijk werk gepubliceerd in 2001).
- Aston, M.C. (2009). *Werken aan je Asperger-relatie: praktisch tips en adviezen* (R. Van der Weij & S Wagenaar-Hallum, vert.). Amsterdam: Nieuwezijds. (oorspronkelijk werk gepubliceerd in 2009).
- Blatner, A. (2000) *Foundations of psychodrama: hystory, theory and practise*. New York, NY: Springer.
- Boeije, H. (2014). *Analyseren in kwalitatief onderzoek: denken en doen*. Den Haag: Boom Lemma.
- Boer, F de., & Smaling, A (red.). (2011). *Benadering in kwalitatief onderzoek: een inleiding*. Den Haag: Boom Lemma.
- Charmaz, K. (2011). *Constructing Grounded Theory: A Practical Guide Through Qualitative Analyses*. London: Sage.
- Chasen, L.R.. (2011) *Social Skills, Emotional Growth and Drama Therapy: Inspiring Connection on the Autism Spectrum*. London: Jessica Kingsley.
- Dyner, N. (2012). Dramatherapy with children, young people and schools: enabling creativity, sociality, communication and learning, edited by Laurain Leigh, Irvine Gersch, and Ann Dix. *Dramatherapy*, 34(3), 164-166. DOI: 10.1080/02630672.2012.737634.

Referenties

Jansen, M.D., Versteijne, M.G.F.A., Bergh, S.F.W.M van den, & Geurts, H.M. (2013). Echtparen groepstherapie voor volwassen mensen met autismespectrumstoornis. *Wetenschappelijk Tijdschrift Autisme*, 3, 84-94.

Jones, P. (2000). *Drama as therapy: theatre as living*. London: Brunner-Routledge.

Koot, R. (2014) *In Afstemming: theorie van bij volwassen mensen met autismespectrumstoornis en hun partners* (ongepubliceerde masterpaper). Zuyd Hogeschool Heerlen, Nederland.

Koot, R. (2011). Spelen in de wereld van Autisme: de toepasbaarheid van (psycho-)dramatherapie bij volwassen mensen met autisme. *Wetenschappelijk Tijdschrift Autisme: Theorie en praktijk*, 10(3), 109-111.

Lewis, J., & Banerjee, S. (2013). An investigation of the therapeutic potential of stories in Dramatherapy with young people with autistic spectrum disorder. *Dramatherapy*, 35(1), 29-42. DOI: 10.1080/02630672.2013.772456

Oberg, R. (2012). Social skills, emotional growth and drama therapy: inspiring connection on the autism spectrum, by Lee R Chasen. *Dramatherapy*, 34(2), 104-105. DOI: 10.1080/02630672.2012.074199

Pimpas, I. (2013). A psychological perspective to dramatic reality: a path for emotional awareness in autism. *Dramatherapy*, 35(1), 57-63. DOI: 10.1080/02630672.2013.774223

Referenties

Smeijsters, H. (2014). *Handboek Creatieve Therapie*. Bussum: Coutinho.

Vermeulen, P. (2005). *Een gesloten boek: autisme en emoties*. Leuven: Acco.

Vuijk, R. (2014). Partnerrelatietherapie voor volwassen mensen met autisme: visie, interventies en casuïstiek. *Systeemtherapie*, 26 (3), 174-186.